

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti

- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Qo'ng'irotboy Avezimbetovich

Elektron nashr. 424 sahifa, 30-iyun, 2023-yil.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Rae Kvon Chung, Janubiy Korea, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi

Abdurahmonov Qalandar Xodjayevich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi

Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari

Toshkulov Abduqodir Hamidovich, i.f.d., prof., O'zbekiston Respublikasi Prezidentining yoshlar, fan, ta'lim, sog'liqni saqlash, madaniyat va sport masalalari bo'yicha maslahatchisi o'rinbosari

Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, i.f.d., O'ZR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri o'rinbosari

Sharipov Qo'ng'irotboy Avezimbetovich, t.f.d., prof., TDIU rektori

Oblamuradov Narzulla Naimovich, i.f.n., dots., O'ZR Tabiat resurslari vaziri o'rinbosari

Djumaniyazov Maqsud Allanazarovich, Qoraqalpog'iston Resp. Tabiat resurslari qo'mitasi raisi

Axmedov Durbek Kudratillayevich, i.f.d., prof., O'ZR Oliy Majlisi qonunchilik palatasi deputati

Utayev Uktam Choriyevich, O'ZR Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari

Ochilov Farxod, O'ZR Bosh prokuraturasi iqtisodiy jinoyatlarga qarshi kurashish departamenti bo'limi boshlig'i

Eshov Mansur Po'latovich, i.f.d., prof., TDIU Akademik faoliyat bo'yicha prorektori

Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, i.f.d., prof., TDIU YoMMMB birinchi prorektori

Abdurahmanova Gulnora Qalandarovna, i.f.d., prof., TDIU Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektori

Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, i.f.d., prof., "O'IRIAM" ilmiy tadqiqot markazi direktori – prorektor

Yuldashev Maqsud Abdullayevich, p.f.d., prof., TDIU Moliya-iqtisod ishlari bo'yicha prorektori

Karimov Norboy G'aniyevich, i.f.d., prof., TDIU huzuridagi PKQTMO tarmoq markazi direktori

Hakimov Nazar Hakimovich, f.f.d. TDIU profesor

Yuldashev Mutallib Ibragimovich, i.f.d., TMI professori

Samadov Asqarjon Nishonovich, i.f.n., TDIU Marketing kafedrasini professori

Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, t.f.d., Rossiya xalqlar do'stligi universiteti professori

Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, i.f.d., prof., Xalqaro "Nordik" universiteti rektori

Aliyev Bekdavlat Aliyevich, f.f.d., TDIU professori

Po'latov Baxtiyor Alimovich, t.f.d., prof., Atrof-muhit va tabiatni muhofaza qilish texnologiyalari ilmiy-tadqiqot instituti

Axmedov Javohir Jamolovich, i.f.f.d., "El-yurt umidi" jamg'armasi ijrochi direktori o'rinbosari

Isakov Janabay Yakubbayevich, i.f.d., TDIU professori

Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, t.f.f.d., Toshkent arxitektura-qurilish universiteti katta o'qituvchisi

Kamilova Iroda Xusniddinova, i.f.f.d., TDIU dotsenti

Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, i.f.f.d., TDIU dotsenti

Sevil Piriyeveva Karaman, PhD, Turkiya Anqara universiteti doktoranti

Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, TDIU katta o'qituvchisi

Rustamov Ilhomiddin, f.f.n., Farg'ona davlat universiteti dotsenti

Ekspertlar kengashi:

Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, i.f.d, TDIU dotsenti

Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, i.f.f.d, TDIU dotsenti

Imomqulov To'liq Burxonovich, i.f.f.d, TDIU dotsenti

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti,
O'ZR Tabiat resurslari vazirligi,
O'ZR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

"Yashil iqtisodiyot va taraqqiyot"
jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli
qarori bilan ro'yxatdan
o'tkazilgan.

MUNDARIJA

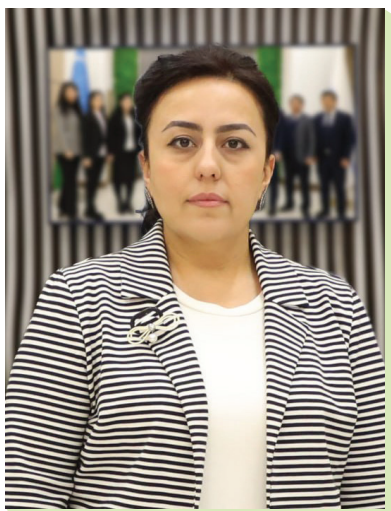
Sanoat korxonalarida energiyadan foydalanish samaradorligini oshirishning asosiy yo'nalishlari	6
Buzrukxonov Sardorxon Sarvarxon o'g'li , mustaqil izlanuvchi	
Klasterlarni rivojlantirishda fermer xo'jaliklarining strategik boshqaruvi	11
Karimova Nilufar , tayanch doktorant	
Application of Information and Communication Technology to Promote Economic Development of Tourism Services in Uzbekistan	16
Peng Xinge , PhD Researcher	
O'zbekistonda qayta tiklanuvchi energiya manbalaridan samarali foydalanishning asosiy yo'nalishlari	21
Xotamov Ibodulla Sadullayevich , i.f.n., professor, Najmiddinov Yakhyo Fazliddin o'g'li , kafedra assistenti	
Suv ta'minot korxonalarida biznes jarayonlari bo'yicha boshqaruv hisobi tizimida hisob yuritishning xususiyatlari	28
Saidakbarov Xusniddin Abdusalomovich , PhD, katta o'qituvchi	
O'zbekiston ichki oziq-ovqat tovarlari bozorini to'ldirishning o'ziga xos xususiyatlari	31
Azlarova Munira Muhammad Amin qizi , tadqiqotchi	
Assessing the Implementation of Sustainable Practices in Higher Education Institutions to Drive the Transition towards a Green Economy: A Management Perspective	40
Kuzikulova Dilfuza	
Qualitative functional development in industrial production	49
Ziyayeva Mukhtasar Mansurdjanovna , TSUE, DSc, assistant professor	
Temir yo'l transportini mahalliyashtirishni moliyalashtirish mexanizmning hozirgi holati	54
Xamrayev Djamshid Panjiyevich , mustaqil tadqiqotchi	
Enhancing Education Management for Green Development in Engineering Programs: Strategies, Challenges, and Outcomes	61
Eshbayev Oybek , Department of English Language	
Exploring the Role of Effective Management Practices in Achieving a Sustainable Green Economy	68
Rozikov Ravshan , Department of English Language	
Enhancing Vocational Competence of Future Economists through English Language Lessons in the Context of the Green Economy	76
Kurbanova Nigina , Department of English Language	
Empirical test of regional economic innovation and development along the Belt and Road	85
Kalonov Mukhiddin Bahritdinovich , professor	
Shao Junling , PhD student, researcher	
Analysis of the Impact of Cross border Investment and International Economic Integration	90
Zhao shenghan	
Yashil iqtisodiyotni moliyalashtirishda bank moliya texnologiyalarining ahamiyati	96
Abduraximova Dilora Karimovna , PhD	
Rivojlangan mamlakatlarda bilimlar iqtisodiyoti konsepsiyasidan samarali foydalanish yo'nalishlari	101
Xasanxonova Nodira Isametdinovna , PhD	
Biznes inkubator orqali kichik biznes va xususiy tadbirkorlik subyektlarini shakllantirishda "yashil logistika" tamoyillaridan foydalanish	107
Narzullayev Shodiyor Eshpulatovich , kafedra assistenti	
Innovatsion faoliyatning asosi – intellektual salohiyat	112
Kaxorova Anora Nusratovna , kafedra assistenti	
Ijro hokimiyati organlari faoliyatini baholash mezonlari tushunchasi va turlari	118
Qahramon Usmanovich Umidullayev , yuridik fanlar bo'yicha falsafa doktori (PhD)	
Temir yo'l transportida mahalliyashtirishni moliyalashtirishning huquqiy asoslari	124
Xamrayev Djamshid Panjiyevich , mustaqil tadqiqotchisi	
Moliyaviy hisobotning xalqaro standartlari bo'yicha moliyaviy hisobot: tayyorlash va avtomatlashtirish	129
Tulayev Mirzakul Salamovich , dotsent	
O'zbekistonda kichik tadbirkorlikni rivojlantirishning samarali yo'llari	133
Sh. B. Babayev , dotsent; M. R. Qulmetov , dotsent	
Sug'urta kompaniyalari to'lov qobiliyatini kengaytirish yo'nalishlari	138
G'aniyev Shahriddin Vohidovich , professor, i. f. d. (DsC), Qarshiyev Daniyar Eshpulatovich , i. f. f. d. (PhD)	

Повышении роли цифровой трансформации банков в современном этапе развития экономики	144
Жиянова Наргиза Эсанбоена , к.э.н., проф., Азимжонова Малика Шавкат қизи , специалист первой категории	
To'qimachilik korxonalarida tejamkor ishlab chiqarishni tashkil etishda mehnat resurslari va ishlab chiqarish quvvatlaridan foydalanish samaradorligi	150
Yaxyayeva Inobat Karimovna , dotsent, PhD	
Liquidity and recent changes of government securities market in the United States, the United Kingdom and Japan.....	154
Kholikov Khamidulla Vaydulla ugli	
“История экономических учений” как основная дисциплина в подготовке конкурентоспособных кадров экономистов	160
Хакимов Назар Хакимович , доктор философских наук, профессор	
The importance of strategic management and strategic leadership	166
Reyimberdiyev Baburbek Adilbek o'g'li	
Exploring the Role of Higher Education in Fostering Green Economy Transition: A Systematic Analysis of Curriculum Integration and Skill Development.....	170
Xasanova Zarina , Department of English Language	
Inson kapitalini joriy etish tizimi va xodimlar daromadi o'rtasidagi o'zaro ta'sir tahlili.....	178
M. O. Hamroqulov , katta o'qituvchi	
Yetuk mutaxassis tayyorlash – kelajak uchun sarmoya.....	185
Farhod Bagibekovich Xalimbetov	
Analysis of new established and liquidated enterprises as a basis for jobs (On the example of Samarkand region)	188
Saidov Nurali Rakhimovich	
Basing and forecasting the priorities of introducing innovative medical services in Khorezm region.....	193
S. M. Rakhimova	
Оптимизации операционной стратегии и повышение экономического потенциала хлопково-текстильных кластеров	197
Джурабаев Отабек Джурабаевич , доцент	
Soliq to'g'risidagi qonunlarni buzganlik uchun yuridik javobgarlikka tortishning huquqiy asoslari	204
Hakimov Feruz Xurshid o'g'li , talaba	
Hayot sug'urtasining rivojlanishi va uning ijtimoiy hayotdagi o'rni	207
Baratova Dinora Alisherovna , katta o'qituvchisi	
Edge Computing texnologiyalari	213
Qulmatova S. , PhD, katta o'qituvchi; Karimov Botir , katta o'qituvchi	
Aksiyadorlik kapitalida davlat ulushini qisqartirish va xususiylashtirish holati	218
Mamatov Bahromjon Shavkatovich , PhD, dotsent	
Xususiylashtirishning ijobiy imijini shakllantirishning nazariy jihatlarini.....	223
Odilova Sitora Sayfitdin qizi , katta o'qituvchi	
Tomorqa xo'jaliklarida oziq-ovqat mahsulotlari yetishtirish hajmining prognoz ko'rsatkichlari	228
Saydullayeva Fotima Jozilovna , assistant	
O'zbekiston sug'urta bozori rivojlanishining o'ziga xos xususiyati.....	235
Xasanov Xayrulla Nasrullayevich	
O'zbekiston yoshlarida volontyorlik faoliyatini rivojlantirishning ijtimoiy-siyosiy va huquqiy mexanizmlari: jahon va mahalliy tajriba	241
Qudratov Anvarmirzo Murodillayevich , siyosiy fanlar bo'yicha falsafa doktori (PhD)	
Культурологический аспект преподавания русскоязычной литературы Казахстана в ВУЗе	247
Оспан Айзада Бейсенқызы , докторант 2 курса	
Tijorat banklarida kreditlash riskini boshqarish holati tahlili.....	251
Mirzoyev Feruz Mamurjonovich , mustaqil izlanuvchi	
Tijorat banklari aktivlarini diversifikatsiyalashning zamonaviy holati va tendensiyalari.....	259
Abdualim Abdujabbor o'g'li Abdurazzoqov , mustaqil tadqiqotchi	
Significance and prospects of using economic-mathematical models in analysis of our country's economic growth	267
Rasulov Jamshid Shokir o'g'li	
Bank daromadlilik ko'rsatkichlariga makroiqtisodiy omillar ta'siri.....	274
Madraimov Xabibulla Madaminovich , assistant o'qituvchi	

Xizmat ko'rsatish sohasini rivojlantirishning ilmiy konsepsiyalari	282
Mamatov Mamajan Axmadjonovich , i.f.n., dotsent	
Qishloq xo'jalik mahsulotlari ishlab chiqarishni rivojlantirishning makroiqtisodiy barqarorligini ta'minlash	288
Ergashova Nargiza Boboxonovna , talaba	
Budjet-soliq va pul-kredit siyosatini muvofiqlashtirishning nazariy yondashuvlari	296
Hakimjon Hakimov , tadqiqotchi	
Innovatsion-brokerlik faoliyatini rivojlantirishda moliyaviy injiniringni ahamiyatini oshirish istiqbollari	301
Saipnazarov Sherbek Shaylavbekovich , dotsent	
O'zbekistonda inson kapitalini rivojlantirishda ta'lim xizmatlari bozorining ahamiyati	306
Babadjanova Malika Ruzimovna , assistent o'qituvchi	
O'zbekiston sug'urtalovchilarining moliyaviy barqarorligini ta'minlashda qayta sug'urtaning roli	312
Kamilov Baxramjon Umardjonovich	
Shaxs ma'naviy-axloqiy tarbiyasi hamisha muhim	317
Bekdavlat Aliyev , professor, falsafa fanlari doktori	
Jismoniy shaxslar daromadini soliqqa tortishning zamonaviy tendensiyalari	321
O. T. Nurmatov , PhD	
Milliy mahsulotning mazmuni, tarkibiy qismlari va harakat shakllarini tadqiq qilishning nazariy-uslubiy asoslari	327
Abdullayev Suyun Artiqovich , O'zbekiston jahon tillari universiteti prorektori	
O'zbekiston Respublikasidagi yirik tijorat banklari kreditlash amaliyotining ekonometrik tahlil va natijalari	335
Kaxxarov Ulug'bek Xalmatovich , mustaqil izlanuvchi	
Aksiyadorlik jamiyatlari faoliyatda ichki nazorat va auditning xususiyatlari	346
Saidaxmedova Aida Mirzayevna , katta o'qituvchi	
Yangi O'zbekistonda yog'-moy korxonalari personalini boshqarishni takomillashtirish	352
D. A. Azlarova , PhD	
The Intersection of Sustainability and Economic Development: Balancing Environment and Business Needs	360
Kholikova Rukhsora Sanjarovna , PhD, Izzatulloev Bakhodir Ubaydullo ugli , student	
Davlat-xususiy sheriklikni tashkil etishning huquqiy-institutsional mexanizmlari	364
Zuhra Abdikarimova , tayanch doktorant	
Zamonaviy portfel nazariyasi asosida samarali portfelni shakllantirish	370
Sindarov Fazliddin Qahramonovich , kafedra assistenti	
Iste'molchilarning qandolat mahsulotlariga bo'lgan talablarini raqamli platformalar orqali tadqiq qilish yo'llari	376
To'ychiyeva Vasila Faxriddin qizi , assistent	
Investitsiya muhiti va faoliyati natijalarini baholash uslublari	381
B. K. Tuxliyev , professor	
Sanoat korxonalarida resurslar salohiyatini tizimli tahlil qilish – korxonalarining iqtisodiy barqarorligini ta'minlash omili sifatida	386
Madraximova Gulasal Ro'zimboy qizi , PhD	
Mintaqada kichik biznes va xususiy tadbirkorlik rivojlanishi tahlili (Xorazm viloyati misolida)	391
Aminboy Sa'dullayev , i.f.n, dotsent, Dilshod Vaisov , magistr, Farhod Egamberganov , magistr	
Xizmatlar ko'rsatish korxonalarini soliqqa tortish amaliyoti va uni takomillashtirish	397
Pardayev Jamshid Muzaffarovich , tadqiqotchi	
Asosiy kapitalga yo'naltirilgan investitsiyalar: yutuqlar, kamchiliklar va yechimlari	403
Muxitdinova Kamola Alisherovna , PhD	
Directions of attracting foreign capital and specific characteristics of the eurobond transaction	407
Gafurov Olimjon , teacher, Kholmuminov Humoyun , teacher, Abrueva Sevinch , student,	
Формирование международных систем бухгалтерского учета в условиях глобализации экономики	411
Ф. Т. Абдувахидов , доцент, А. Ю. Нурмухаммедов , доцент	
Qishloqda turizmni tashkil etishning mamlakatimiz taraqqiyotiga ta'siri	417
Jo'rayeva Nargiza Abduvohidovna , dotsent	
Public debt, poverty and economic growth of Uzbekistan	420
Mirzamakhmudov Marufjan Mahamadsharif ugli	

O'ZBEKISTONDA INSON KAPITALINI RIVOJLANTIRISHDA TA'LIM XIZMATLARI BOZORINING AHAMIYATI

Babadjanova Malika Ruzimovna

TDIU "Fundamental iqtisodiyot" kafedrası assistent o'qituvchisi

Annotatsiya: maqolada O'zbekistonda inson kapitalini rivojlantirishda ta'lim xizmatlarining hal qiluvchi roli yoritilgan. Unda ta'limning shaxslarning bilim, ko'nikma va qobiliyatlariga qanday ta'sir qilishini, inson kapitalining to'planishi shaxsiy, ijtimoiy va iqtisodiy rivojlanishga qanday hissa qo'shishi tahlil qilingan. Empirik dalillar nazariy asoslar, amaliy tadqiqotlarni ko'p o'lchovli tahlil qilish ushbu tadqiqot ta'limning inson kapitalini shakllantirish katalizatori sifatidagi ahamiyatini va uning jamiyat hayotining turli jabhalariga ta'sirini yoritishga qaratilgan.

Kalit so'zlar: inson kapitali, iqtisodiy o'sish, innovatsion texnologiyalar, ta'lim sifati, Oliy ta'lim

Abstract: The article examines the decisive role of educational services in the development of human capital in Uzbekistan. It examines how education affects individuals' knowledge, skills, and abilities, and how the accumulation of human capital contributes to personal, social, and economic development. Empirical evidence, theoretical foundations, multi-dimensional analysis of case studies, this study aims to shed light on the importance of education as a catalyst for the formation of human capital and its impact on various aspects of social life.

Key words: human capital, economic growth, innovative technologies, quality of education, higher education

Аннотация: В статье рассматривается определяющая роль образовательных услуг в развитии человеческого капитала в Узбекистане. В нем рассматривается, как образование влияет на знания, навыки и способности людей, и как накопление человеческого капитала способствует личному, социальному и экономическому развитию. Эмпирические данные, теоретические основы, многоаспектный анализ тематических исследований, это исследование направлено на то, чтобы пролить свет на важность образования как катализатора формирования человеческого капитала и его влияние на различные аспекты общественной жизни.

Ключевые слова: человеческий капитал, экономический рост, инновационные технологии, качество образования, высшее образование.

KIRISH

Ta'lim iqtisodiy taraqqiyot va ijtimoiy taraqqiyotning asosiy omili sifatida keng e'tirof etilgan bo'lib, inson kapitalini shakllantirishda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Boy madaniy merosga ega va iqtisodiyoti jadal rivojlanayotgan Markaziy Osiyo davlati O'zbekiston sharoitida inson kapitali va ta'lim xizmatlari o'rtasidagi o'zaro bog'liqlikni tushunish muhim ahamiyatga ega. Ushbu tadqiqot maqolasi O'zbekistonda ta'lim xizmatlarining hozirgi holati va dinamikasini har tomonlama tahlil qilib, ularning inson kapitalini rivojlantirishga ta'siriga alohida e'tibor qaratishga qaratilgan.

O'zbekiston xalq sifatida ta'limning individual o'sishni rag'batlantirish, ishchi kuchi malakasini oshirish, innovatsiyalar va samaradorlikni oshirishdagi o'zgartiruvchi kuchini tan oladi. O'tgan yillar davomida hukumat maktabgacha ta'limdan tortib oliy ta'limgacha bo'lgan barcha darajadagi ta'lim xizmatlarining qulayligi, sifati va dolzarbligini oshirishga qaratilgan qator islohotlarni amalga oshirdi. Ushbu tashabbuslar nafaqat ta'lim imkoniyatlarini kengaytirish, balki o'quv dasturlarini zamonaviy, bilimga asoslangan iqtisodiyotning o'zgaruvchan ehtiyojlariga moslashtirishga ham qaratilgan.

Ushbu tadqiqot maqolasida O'zbekistondagi ta'lim xizmatlarining ko'p qirrali jihatlari ko'rib chiqiladi, kuchli tomonlari, muammolari va yanada takomillashtirishning potensial yo'nalishlari o'rganiladi. Siyosat, infratuzilma, o'qitish metodologiyasi va ta'lim natijalarini tahlil qilib, biz O'zbekistonda ta'lim xizmatlari va inson kapitalini rivojlantirish o'rtasidagi munosabatlarni ochib berishga intilamiz.

Bundan tashqari, ushbu tadqiqot yaxshi faoliyat ko'rsatayotgan ta'lim tizimining kengroq ijtimoiy-iqtisodiy oqibatlarini ko'rib chiqadi. Unda ta'lim xizmatlari, mehnat bozori dinamikasi va umumiy iqtisodiy o'sish o'rtasidagi bog'liqlik ko'rib chiqilib, inson kapitalining barqaror rivojlanish katalizatori sifatidagi roliga oydinlik kiritiladi.

Ushbu tadqiqot maqolasi O'zbekistonda ta'lim xizmatlarining hozirgi holati va ularning inson kapitaliga ta'sirining dalillarga asoslangan tahlilini taqdim etish orqali mamlakatda ta'lim islohotlari, siyosatni shakllantirish va strategik qarorlar qabul qilish bo'yicha olib borilayotgan muhokamalarga hissa qo'shishni maqsad qilgan. Ushbu tadqiqotdan olingan xulosalar va tavsiyalar siyosatchilar, o'qituvchilar, tadqiqotchilar va boshqa manfaatdor tomonlar uchun ta'lim sohasidagi mukammallikni rag'batlantirish va O'zbekistonning kelajakdagi gullab-yashnashi uchun inson kapitalidan foydalanish uchun qimmatli tushunchalar beradi.

ADABIYOTLAR TAHLILI

Ta'lim 21-asrda iqtisodiy rivojlanishning tamal toshi sifatida paydo bo'lib, unumdorlikning muhim omili va mamlakatning raqobatdosh ustunligini belgilovchi asosiy omil bo'lib xizmat qildi (Porter, 1990). Shu nuqtayi nazardan, ta'lim mamlakat iqtisodiyotida muhim va muhim rol o'ynaydi, bu esa ta'lim xarajatlari ko'rinishidagi resurslarni sezilarli darajada taqsimlashga olib keladi. O'zining muhim hissasi bilan e'tirof etilgan ta'lim iqtisodiy o'sishni rag'batlantirishda va eng muhimi, mamlakatda inson kapitalini rivojlantirishda ta'sirchan kuch sifatida qaraladi. Bundan tashqari, ta'lim hayot imkoniyatlarini shakllantirish, teng imkoniyatlarni rag'batlantirish va individual taraqqiyotga ko'maklashishda hal qiluvchi omil hisoblanadi. Eng kuchli vosita sifatida ta'lim fuqarolarga o'zlarining ijtimoiy va madaniy muhitini tushunish va boshqarish imkoniyatini beradi, ularni tobora kuchayib borayotgan raqobat dunyosida rivojlanish va muvaffaqiyatga erishish uchun zarur ko'nikmalar bilan ta'minlaydi.

Inson kapitali nazariyasi ta'limga investitsiyalar ortidagi qarorlarni qabul qilish jarayoni haqida tushuncha berishga intiladi. Ushbu nazariya qaror qabul qilishning turli bosqichlarida alohida ahamiyatga ega. Teodor Shults (1988) va Gari Bekker (1967) kabi olimlar bu nazariyani ilgari suradilar, inson kapitalini insonlarning bilim qobiliyatlarini rivojlantirish orqali ularning mahsuldorligi va samaradorligini oshirish vositasi sifatida ko'rishadi. Mohiyatan, inson kapitali insonga xos bo'lgan qobiliyatlari va investitsiyalar kombinatsiyasi natijasida yuzaga keladigan iqtisodiy jihatdan qimmatli inson imkoniyatlarining to'planishini ifodalaydi. Ushbu investitsiyalar ta'lim, ish joyida o'qitish, sog'liqni saqlash va ovqatlanish xarajatlari shaklida bo'lishi mumkin. Bunday investitsiyalar uchun resurslarni taqsimlash orqali jamiyatlar, garchi darhol iste'mol qilish hisobiga bo'lsa-da, o'zlarining kelajakdagi ishlab chiqarish imkoniyatlarini oshiradilar.

Inson kapitali nazariyasi doirasida ta'lim jismoniy kapitalga investitsiyalar bilan bir qatorda inson kapitaliga samarali sarmoya sifatida qaraladi. Ushbu nuqtayi nazar ta'limni kapitalning bir shakli sifatida ko'rib chiqadi va rivojlanish jarayonida ishlab chiqarish omili sifatida inson qobiliyatlariga katta ahamiyat beradi. U inson qobiliyatlari va unumdorligi rivojlanish jarayonida moliyaviy resurslar, tabiiy boyliklar va jismoniy infratuzilma kabi muhim rol o'ynashini tan oladi.

Bu nazariya inson kapitalining ahamiyatini ta'kidlab, shaxs va jamiyat taraqqiyotida ta'limning asosiy rolini e'tirof etadi. Ta'lim insonlarning bilim qobiliyatlari va imkoniyatlarini oshiradigan, shu orqali ularning samaradorligini oshiradigan va umumiy iqtisodiy o'sish va rivojlanishga hissa qo'shadigan transformativ sarmoya sifatida e'tirof etiladi. Ta'limning kapital ne'mati sifatidagi konsepsiyasi inson kapitalini tushunishdan kelib chiqadi, u boshqa muhim omillar bilan bir qatorda rivojlanish jarayonining hal qiluvchi hissasi sifatida inson qobiliyatlariga ustunlik beradi.

INSON KAPITALINI RIVOJLANTIRISHNING AHAMIYATI

Bilimga asoslangan zamonaviy dunyoda olimlar va texniklar kabi yuqori darajadagi ma'lumotga ega bo'lgan shaxslar yangi yoki mavjud g'oyalarni tushunish va ishlab chiqarish jarayonlariga moslashtirishda nisbatan ustunlikka ega. Inson kapitalining rivojlanishi odamlarning imkoniyatlarini kengaytirish orqali ularning imkoniyatlarini ochishda hal qiluvchi rol o'ynaydi, ularning imkoniyatlarini kengaytirish va o'z rivojlanishida faol ishtirok etishga olib keladi (Salai-i-Martin, 1961). U inson kapitalini shakllantirish jarayoni orqali ko'nikmalar, bilim, samaradorlik va ixtirochilikni oshirishni o'z ichiga oladi. Shu sababli, inson kapitalini rivojlantirish faqat tovarlar yoki ishlab chiqarishga emas, balki rivojlanish strategiyalarining o'zagiga odamlarning faol ishtirokini qo'yadi.

Har qanday mamlakatda sezilarli iqtisodiy o'sish inson kapitalining etarli darajada rivojlanishiga bog'liq. Bilim kattaroq ahamiyat kasb etar ekan, mamlakatlar o'z yoshlarini yuqori standartlarga o'qitishni birinchi o'ringa qo'yishlari kerak. Oliy ta'lim muassasalarida yaratilgan bilimlarning sifati va uning kengroq iqtisodiyotga kirishi milliy raqobatbardoshlik uchun tobora muhim ahamiyat kasb etmoqda. Rivojlanayotgan davlatlar uchun bu jiddiy muammodir. Bu mamlakatlar tobora ko'payib borayotgan talabalarni, ayniqsa kam ta'minlangan qatlamlardan bo'lganlarni qamrab olish uchun mustahkam oliy ta'lim tizimini talab qiladi. Oliy ta'lim nafaqat talabalarni maxsus bilimlar bilan ta'minlabgina qolmay, balki o'zgaruvchan dunyoda iqtisodiy va ijtimoiy tuzilmalarning uzluksiz yangilanishiga imkon yaratib, moslashuvchanlik va innovatsiyalarni rivojlantiradi.

Oliy ta'lim hozirgi bilimlarni berishdan tashqari; u talabalarga o'z ko'nikmalarini qanday qilib yangilab turishni o'rgatadi, ularga rivojlanayotgan iqtisodiy muhitga moslashish imkonini beradi. Bundan tashqari, oliy

ta'lim muassasalari tadqiqotning miqdori va sifatiga hissa qo'shadi, bu esa rivojlanayotgan mamlakatlarga yangi bilimlarni yanada samarali va tezroq tanlash, o'zlashtirish va ishlab chiqarish imkonini beradi (Jahon banki, 2000). Rasmiy ta'limni ta'minlash inson kapitaliga samarali sarmoya sifatida qabul qilinadi, nazariya tarafdorlari uni jismoniy kapitalga investitsiya qilishdan ko'ra ko'proq bo'lsa ham, teng deb bilishadi. Inson kapitalini rivojlantirishning ahamiyatini tan olgan holda, jamiyatlar o'z shaxslarining salohiyatini rivojlantirishi, iqtisodiy o'sishni rag'batlantirishi va barqaror rivojlanishga yordam berishi mumkin.

METODOLOGIYA

Ushbu tadqiqotda ham sifat, ham miqdoriy tadqiqot usullaridan foydalangan holda aralash metodik yondashuv qo'llaniladi. Ikkilamchi ma'lumotlar manbalari O'zbekistondagi ta'limni milliy darajada yaxshilashni tekshirish va uning inson kapitalini rivojlantirishga ta'sirini o'rganish uchun ishlatiladi. Ma'lumotlar turli manbalardan, jumladan O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi hamda O'zbekiston respublikasi statistika qo'mitasining ta'limga xizmatlariga oid statistikasi, Jahon banki hisobotlari, YUNESKO, XMT, tegishli kitoblar, jurnallar, ishchi hujjatlar, veb-maqolalar va boshqa nufuzli manbalardan to'plangan.

Tadqiqot iqtisodiy islohotlardan keyingi davrga qaratilgan bo'lib, ma'lumotlar mavjudligidagi cheklovlar tufayli qiziqish o'zgaruvchilarini tahlil qilish uchun o'n yillik va yillik ma'lumotlarning kombinatsiyasidan foydalaniladi. Tahlil oddiy grafik tasvirlar va foizlar, nisbatlar, yillik o'sish sur'atlari va yillik o'sish sur'atlari kabi statistik vositalar yordamida amalga oshiriladi. Ushbu analitik usullar ma'lum vaqt oralig'idagi tendensiyalarni o'rganish uchun qo'llaniladi.

Ma'lumotlarni tahlil qilishdan tashqari, tadqiqot uchun nazariy asos yaratish uchun keng qamrovli adabiyotlarni ko'rib chiqish o'tkaziladi. Ushbu sharh tadqiqot natijalarini kontekstlashtirish va qo'llab-quvvatlash uchun tegishli tadqiqotlar, ilmiy maqolalar va boshqa ikkinchi darajali materiallarni o'z ichiga oladi.

Aralash usullardan foydalangan holda va keng ko'lamli ikkilamchi ma'lumotlar manbalariga tayangan holda, ushbu tadqiqot O'zbekistondagi ta'limni yaxshilashni har tomonlama tahlil qilishni, ushbu sohadagi tendensiyalarni, muammolar va potensial yechimlarni yoritishga qaratilgan.

NATIJALAR VA TAHLILLAR

Jahon bankining tadqiqot natijalariga ko'ra, o'tish davri iqtisodiyotiga ega mamlakatlarda o'sishning 64 foizi inson kapitalining sifatiga bog'liqligi qayd etilgan, AQSHda bu ko'rsatkich 76 foizni, Yevropa davlatlarida esa 74,2 foizni tashkil etgan. Shu bilan birga, mazkur tadqiqotda inson kapitali rivoji uchun sarflangan har bir dollar kelgusida mamlakatga 3-6 dollar foyda keltirishi ta'kidlab o'tilgan.

O'zbekistonda mustaqillikning ilk kunlaridan boshlab, ayniqsa, so'nggi olti yilda Harakatlar strategiyasi va uning mantiqiy davomi hisoblanmish Taraqqiyot strategiyasi doirasida inson kapitalini yuksaltirish, jumladan, ta'lim va ilm-fanni har tomonlama qo'llab-quvvatlash, aholi, ayniqsa, yoshlarning jismoniy tarbiya va sport bilan shug'ullanishlari uchun sharoitlar yaratish va salomatligini mustahkamlash, madaniy va ma'rifiy ongini yuksaltirish bo'yicha qator ishlar amalga oshirildi. Ushbu maqsadlar uchun davlat byudjetidan sarf etiladigan xarajatlar 4,3 baravarga oshirildi.

Oliy ta'lim tizimini takomillashtirish, ta'lim sifatini oshirish va innovatsion texnologiyalarni integratsiyalash maqsadida hukumat oliy ta'limni tartibga soluvchi qonunchilik bazasida sezilarli yutuqlarga erishdi. Xususan, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 20-apreldagi EO-2909-sonli qarorida oliy ta'lim tizimini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari belgilab berilgan. Mazkur farmon taraqqiyotning katalizatori bo'lib, tub islohotlarga zamin yaratadi.

Shuningdek, O'zbekiston Respublikasida ta'lim sifatini oshirish, zamonaviy bilim va mustahkam axloqiy qadriyatlarga ega bo'lgan yuqori malakali kadrlarni tarbiyalashga e'tibor qaratgan holda O'zbekiston Respublikasida oliy ta'lim tizimini tizimli isloh qilishning ustuvor yo'nalishlarini belgilash to'g'risida O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 8-avgustdagi 5847-son Farmoni e'lon qilindi. Mazkur farmon bilan O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasi tasdiqlanadi.

Ta'lim sohasi davlatning kelgusidagi rivoji va taraqqiyoti uchun xizmat qilishini inobatga olib ta'lim-tarbiyaga katta e'tibor qaratildi. Rivojlangan davlatlar kabi uzluksiz ta'lim tizimini muntazam takomillashtirib borish, sifatli ta'lim-tarbiya berish, malakali kadrlarni tayyorlash maqsadida maktabgacha ta'lim sohasida yagona davlat siyosatini amalga oshiruvchi vazirlik (Maktabgacha ta'lim vazirligi) tashkil etildi. Bunda, maktabgacha ta'lim tashkilotlari soni 5211 tadan 19316 taga, maktablar soni 9719 tadan 10289 taga yetkazildi, 11 yillik majburiy maktab ta'limi qayta tiklandi, maktab o'qituvchilarining ish yuklamasi maqbullashtirildi va majburiy mehnatga barham berildi, shuningdek, ta'lim sohasi vakillarining oylik maoshi qariyb 4 baravarga oshirildi, Qoraqalpog'iston Respublikasi va Xorazm viloyatida boshlang'ich sinf o'quvchilarini bosqichma-bosqich bepul ovqat bilan ta'minlash tizimi joriy etildi, OTMLar soni 70 tadan 162 taga yetkazildi, oliy ta'limdan keyingi ta'limning ikki pog'onali tayanch doktorantura (PhD) va doktorantura (Doctor of Science) tizimi joriy etildi.

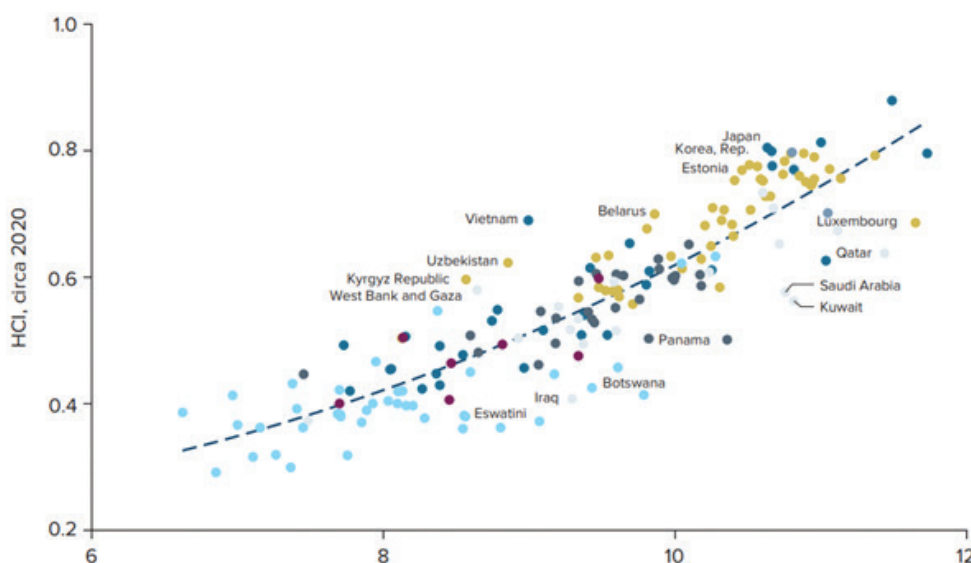
1 - r a s m: Ta'lim sohasida ko'rsatilgan xizmatlar hajmining o'sish sur'ati (oldingi yilga nisbatan, % da)

Ta'lim va fan sohalariga investitsiya kiritish, bu – buyuk kelajak uchun sarmoya degani. Ana shu g'oya ortidan va izchil islohotlar natijasida maktabgacha ta'lim bilan qamrov darajasi 27,7 foizdan 67 foizga, maktablardagi malakali oliy ma'lumotli o'qituvchilar ulushi 81,8 foizdan 87,8 foizga, yoshlarning oliy ta'lim bilan qamrov darajasi 9 foizdan 28 foizga yetkazildi va Global innovatsion indeks reytingi bo'yicha O'zbekiston 122 o'ringan 86 o'ringa ko'tarildi.

Shuningdek, sohada islohotlarni izchil davom ettirish maqsadida 2026-yilga qadar Taraqqiyot strategiyasi doirasida maktabgacha ta'limda qamrov darajasini hozirgi 67 foizdan 80 foizga yetkazish, 7 mingdan ziyod yangi nodavlat MTTLarni tashkil etish, xalq ta'limi tizimida qo'shimcha 1,2 million o'quvchi o'rnini yaratish, malakali o'qituvchilarning oylik maoshlarini bosqichma-bosqich 1 000 AQSH dollari ekvivalentiga yetkazish, oliy ta'limda qamrov darajasini 50 foizga, nodavlat OTMLar sonini kamida 50 taga yetkazish, iqtisodiyotga innovatsiyalarni keng joriy qilish, sanoat korxonalari va ilm-fan muassasalarining kooperatsiya aloqalarini rivojlantirish belgilab olindi.

Ushbu strategik ko'rsatmalar va qonunchilik asoslari hukumatning oliy ta'lim sohasini rivojlantirishga sodiqligini ta'kidlaydi. Innovatsion yondashuvlarni qo'llash va keng qamrovli islohotlarni rag'batlantirish orqali O'zbekiston kelajak vazifalariga javob bera oladigan har tomonlama barkamol shaxslarni tarbiyalaydigan yuqori sifatli ta'lim tizimini rivojlantirishni maqsad qilgan.

Inson kapitali indeksining (IKI) 2020-yilgi nashrida O'zbekiston 174 davlat orasida 99-o'rinni egalladi. Ushbu reyting mamlakatning boshqa davlatlarga nisbatan inson kapitalini rivojlantirish borasidagi yutuqlarini aks ettiradi. Biroq, shuni yodda tutish kerakki, mamlakatlar inson kapitalini oshirish bo'yicha turli siyosat va tashabbuslarni amalga oshirar ekan, vaqt o'tishi bilan reytinglar o'zgarishi mumkin.

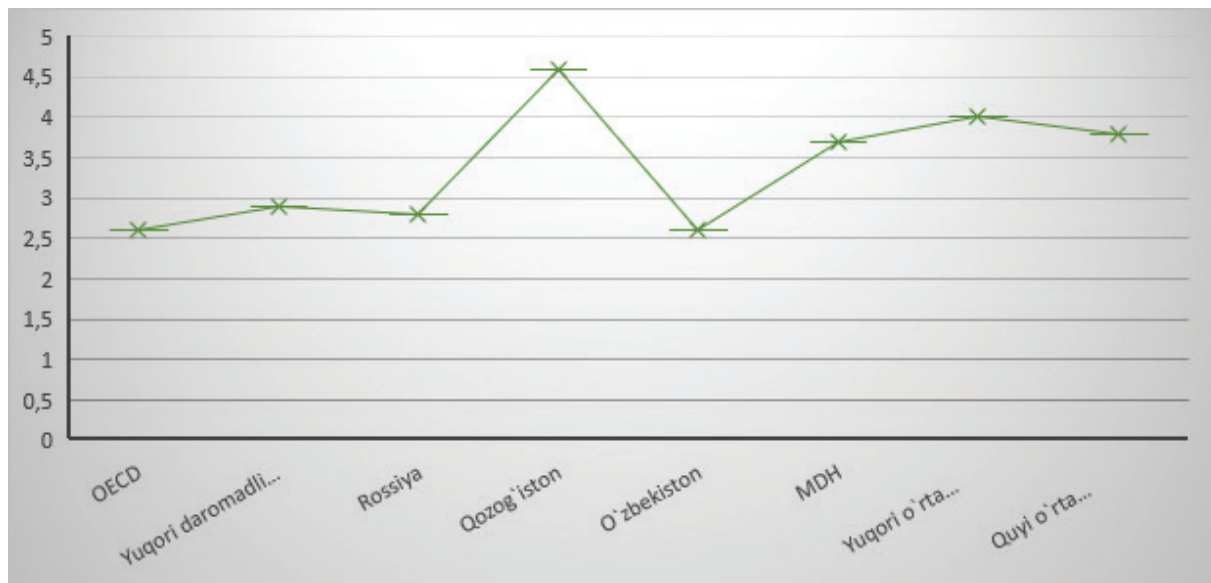
2 - r a s m: Inson kapitali indeksi tanlama mamlakatlar misolida (Indeks $0 < IK < 1$, 2020-y.)

Manba: Jahon banki hisoboti

Bugungi kunda O'zbekistonda tug'ilgan bola ulg'aygach, to'liq ta'lim olsa va sog'lom bo'lsa, uning unumdorligi 62 foizga teng bo'ladi. Bu Yevropa va Markaziy Osiyo mintaqasi uchun o'rtacha ko'rsatkichdan past, lekin quyi daromadli mamlakatlar uchun o'rtacha ko'rsatkichdan yuqori. Kutilayotgan maktab yillari. O'zbekistonda 4 yoshida maktabga qadam qo'ygan bola 18 yoshga to'lgunga qadar 12 yillik maktabni tamomlashi mumkin. Ta'limga moslashtirilgan maktab yillari. Bolalarning haqiqatda nimani o'rganishini hisobga olsak, kutilayotgan maktab yillari atigi 9,1 yilni tashkil qiladi.

Qiyosiy nuqtayi nazarni taaqqoslash uchun Rossiya IKI bo'yicha 10,9 ballni olgan bo'lsa, Iqtisodiy Hamkorlik va Taraqqiyot Tashkiloti (IHTT) me'yorida esa 10,8 ballni tashkil etadi (3-rasm). Kutilayotgan va ta'limga moslashtirilgan maktab ta'lim yillari o'rtasidagi tafovut bo'yicha O'zbekiston Xalqaro maktablar kengashi (MDH) o'rtacha ko'rsatkichlari hamda yuqori va past daromadli mamlakatlarning o'rtacha ko'rsatkichlari bilan solishtirganda nisbatan yaxshiroq. Biroq, u hali ham Iqtisodiy Hamkorlik va Taraqqiyot Tashkiloti o'rtacha ko'rsatkichlari va Rossiyaning ta'lim ko'rsatkichlaridan ortda qolmoqda.

3 - r a s m: O'rtacha umumiy ta'limda kutilgan va haqiqiy o'quv yillari o'rtasidagi tafovut

Manba: Inson kapitali indeksi (HCI) ma'lumotlar bazasi, Jahon banki, 2020-yil oktabr oyida foydalanilgan.

Bu xulosalar O'zbekistonda ta'lim muammolarini hal etish muhimligini ta'kidlaydi. Sa'y-harakatlarni ta'lim sifatini oshirishga yo'naltirish, ta'limdagi tafovutni kamaytirish va o'quvchilarning har tomonlama samarali ta'lim olishini ta'minlash kerak. Inson kapitaliga sarmoya kiritish va ta'lim natijalarini yaxshilash orqali O'zbekiston malakali ishchi kuchini rivojlantirishga ko'maklashishi, iqtisodiy o'sishga yordam berishi va aholining umumiy farovonligini oshirishi mumkin.

XULOSA

Xulosa qilib aytganda, O'zbekistonda inson kapitali va ta'lim xizmatlari tahlili ta'lim sifati va qulayligini oshirish bo'yicha hukumat tomonidan amalga oshirilayotgan salmoqli yutuqlar va izchil sa'y-harakatlarni ko'rsatadi. Mamlakat 21-asrda iqtisodiy o'sish va rivojlanishda inson kapitalining hal qiluvchi rolini tan oladi.

O'zbekistonda ta'lim tizimini mustahkamlash uchun majburiy va bepul boshlang'ich va o'rta ta'limdan tortib, kasb-hunar ta'limi va oliy ta'lim dasturlarigacha bo'lgan turli islohotlar va siyosatlar amalga oshirildi. Hukumatning o'quv dasturlarini qayta ko'rib chiqish, o'qitish metodikasi va akkreditatsiya tizimlariga e'tibor qaratayotgani ta'lim standartlarini xalqaro standartlarga moslashtirishga intilayotganini ko'rsatadi.

Oliy ta'limga sarmoya kiritish va xalqaro universitetlar bilan hamkorlikni yo'lga qo'yish global integratsiya va bilim almashinuvi sari intilishdan dalolat beradi. Kasb-hunar ta'limi va texnik ta'limga alohida e'tibor berishdan maqsad odamlarni amaliy ko'nikmalar bilan ta'minlash, bandlikni oshirish va iqtisodiyot tarmoqlarining ehtiyojlarini qo'llab-quvvatlashdir.

Ta'limni raqamlashtirish bo'yicha sa'y-harakatlar elektron ta'lim va masofaviy ta'lim uchun imkoniyatlar yaratib, ta'lim resurslaridan kengroq foydalanish imkonini berdi va o'rganish tajribasini oshirdi.

Muvaffaqiyatga erishilgan bo'lsa-da, ta'limdan adolatli foydalanishni ta'minlash, mintaqaviy nomutanosibliklarni bartaraf etish va ta'lim natijalari va mehnat bozori talablari o'rtasidagi tafovutni bartaraf etish borasida muammolar hamon mavjud.

Inson kapitalini rivojlantirish va ta'lim xizmatlarini yanada kuchaytirish uchun doimiy investitsiyalar, siyosatga tuzatishlar kiritish va maqsadli aralashuvlar zarur. Bunga o'qituvchilar sifati, o'quv dasturlari dolzarbligi, infratuzilmani rivojlantirish hamda o'qitish va o'qitish yondashuvlarida innovatsiyalarni qo'llab-quvvatlash masalalarini hal etish kiradi.

Umuman olganda, O'zbekistonning inson kapitali va ta'lim xizmatlariga yuksak e'tibori yaqqol ko'rinib turibdi va izchil sa'y-harakatlar va islohotlarni samarali amalga oshirish natijasida mamlakat iqtisodiy o'sishni ta'minlovchi va fuqarolarning umumiy farovonligini oshirishda malakali va bilimli kadrlarni yetishtirishda davom etishi mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Tilak J (2003) Higher Education and Development Conference Paper : International Seminar. University XXI. Available at www.mec.gov.br/univxxi/pdf. Retrieved 15/7/2011
2. Van – Den – Berg, H (2001) Economic Growth and Development. (International Edition) New York. Mc Graw Hill Companies. Inc.
3. Wilson K (2000) Information Needs and Source Preference of Perspective Learners at Tertiary Education. upet.ac.za/thosh. Retrieved 19-7 -2011
4. World Bank (2000) "Higher Education in Developing Countries: Peril & Promise". The Task Force on Higher Education & Society.
5. Porter, Michael E. (1990). The Comparative Advantage of Nations. New York: The Free Press. 683 pages.
6. Romer, Paul. (1990). Endogenous Technological Change. Journal of Political Economy, 98, 71-102.
7. Saint, William; Hartnet, Teresa and Strassner, Eric (2003). Higher Education in Nigeria: A Status Report. Higher Education Policy, 16, pp. 259-281
8. Salai-i-Martin, X (1961) Economic Growth. New York: McGraw Hill.
9. Shultz T. (1961) "Education and Economic Growth" in: Social Forces Influencing American, Education. Ed. N.B. Henry Chicago. National Society for the Study of Education, University of Chicago Press.

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Xondamir Ismoilov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2023. № 6

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelavermasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77)

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77) telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

«Yashil iqtisodiyot va taraqqiyot» jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi 26-uy.